

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 32/26

2026 m. kovo 12 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-84/24 | *EM SYSTEM*

Bendrovės, kuri nėra įtraukta į asmenų, kuriems taikomos sankcijos, sąrašą, lėšos gali būti įšaldytos, jeigu šią bendrovę kontroliuoja į sąrašą įtrauktas asmuo

Preziumuojama, kad bendrovė, taip pat jos lėšos ir ekonominiai ištekliai yra kontroliuojami, kai į sąrašą įtrauktas asmuo turi 50 % jos akcijų

2000 m. gruodžio 17 d. Europos Sąjungos Taryba įtraukė Baltarusijos pilietį A. V. S. į Reglamento Nr. 765/2006 I priede pateiktą fizinių asmenų, kuriems taikomos Europos Sąjungos sankcijos Baltarusijai, sąrašą¹. Kitą dieną du Lietuvos bankai įšaldė Lietuvos bendrovės EM SYSTEM lėšas, motyvuodami tuo, kad 50 % šios bendrovės akcijų priklauso A. V. S. EM SYSTEM pareiškė ieškinį, o vėliau ir apeliacinį skundą Lietuvos teismuose, siekdama, kad būtų panaikintas jos lėšų įšaldymas. Kadangi EM SYSTEM apeliacinis skundas buvo atmestas, ji padavė kasacinį skundą Lietuvos Aukščiausiajam Teismui, o šis pateikė Teisingumo Teismui prejudicinius klausimus dėl galimybės įšaldyti į sąrašą neįtraukto juridinio asmens ar subjekto lėšas.

Savo sprendime Teisingumo Teismas pirmiausia nurodo, kad **pagal Reglamentą Nr. 765/2006 lėšų įšaldymas taip pat taikomas į minėtą sąrašą neįtrauktos bendrovės lėšoms ir ekonominiams ištekliams, jeigu juos turi nuosavybės teise, valdo, ar kontroliuoja į šį sąrašą įtrauktas asmuo, subjektas arba institucija**. Teisingumo Teismo nuomone, toks aiškinimas yra būtinas, kad būtų pasiektas ribojamųjų priemonių tikslas.

Dėl tų pačių priežasčių sąvokas „valdymas“ ir „kontrolė“ reikia aiškinti plačiai, atsižvelgiant ir į tiesioginius, ir į netiesioginius būdus daryti įtaką su į sąrašą įtrauktu asmeniu susijusio asmens, subjekto ar institucijos lėšų ir ekonominių išteklių naudojimui. Iš tiesų būtina, pirma, sankcijas – siekiant išvengti, kad jos bus apeitos, – taikyti kuo platesniam asmenų, grupių ar subjektų ratui, ir, antra, užtikrinti tiek netikėtumo efektą, tiek greitą tokių priemonių taikymą. Taigi siekiant nustatyti, ar atitinkamus juridinius asmenis, subjektus ar institucijas – ir atitinkamai jų lėšas ir ekonominius išteklius – valdo arba kontroliuoja asmuo ar subjektas, reikia remtis aiškiais kriterijais ir tam tikromis prielaidomis dėl jų vidaus sprendimų priėmimo struktūros. Teisingumo Teismo nuomone, **reikia preziumuoti, kad turint lygiai 50 % bendrovės akcijų galima kontroliuoti ne tik šią bendrovę, bet ir jos lėšas bei ekonominius išteklius**.

Be to, Teisingumo Teismas patikslino, kad valstybės narės privalo nustatyti procedūrą, leidžiančią ne tik į sąrašą neįtrauktiems juridiniams asmenims, subjektams ir institucijoms, kurių lėšos ar ekonominiai ištekliai buvo įšaldyti motyvuojant tuo, kad preziumuojama, jog juos valdo ar kontroliuoja į šį sąrašą įtrauktas asmuo, bet ir pastarajam asmeniui užginčyti šią lėšų įšaldymo priemonę ir prireikus pasiekti, kad ji būtų panaikinta. Iš tiesų **tokia prezumpcija turi būti nugrinčijama** ir į sąrašą neįtrauktam asmeniui, subjektui ar institucijai, kaip ir į sąrašą įtrauktam asmeniui, turi būti sudarytos sąlygos ją paneigti ir pasiekti, kad būtų panaikintas lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymas.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi

išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

1 Žr. sąrašą, kuris pateiktas [2006 m. gegužės 18 d. Tarybos reglamento \(EB\) Nr. 765/2006](#) dėl ribojančių priemonių Prezidentui Lukašenkai ir tam tikriems Baltarusijos pareigūnams I priede, iš dalies pakeistame 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2020/2129, kuriuo įgyvendinama Reglamento (EB) Nr. 765/2006 dėl Baltarusijai taikomų ribojamųjų priemonių 8a straipsnio 1 dalis.